

N:o 3.

Af Herr **S. Wieselgren:** *Om förändrad lydelse af 19 kap. 21 § Strafflagen.*

Vissa gerningar äro af den beskaffenhet, att de genom sina följdens oberäknelighet innebära en allmän fara, äfven om framkallandet af någon sådan icke varit af gerningsmannen åsyftad. Statens rätt och pligt att tillvarataga sina medlemmars säkerhet, grundar emellertid för honom motsvarande rätt att äfven för dylika gerningar bestämma straff.

Så har ock skett i 19 kap. af gällande Strafflag. Man finner derstädes sammanförde straffbestämmelser för de brott och förseelser emot personliga säkerheten, de tjufnads- och bedrägeribrott m. fl., för hvilka ofvan antydda grunddrag varit gemensamt. Och då detta, eller den företagna gerningens för äfven andra än det afsedda föremålet hotande beskaffenhet företrädesvis må hafva varit bestämmande vid grupperingen af de förbrytelser, som kunnat såsom hithörande betraktas, har detta kapitel icke kunnat göras främmande för stadganden, hvilka annars måst anses såsom blotta polisförbrytelser. Andra mom. af 15 § torde erbjuda tillräckligt bevis för rättigheten af detta omdöme.

Emellertid saknas i ifrågavarande kapitel en bestämmelse, för hvars nödvändighet man under inträffande omständigheter svårligen kan göra sig blind. I kapitlets 5 § stadgas påföljd för den händelse någon sätter eld å sin egendom i uppsåt att bedraga försäkringsgifvare eller i annan sviklig afsigt; i 21 § bestämmes straff för den, som ouppsåtligen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse är vållande till eldskada å *annans* egendom m. m.; men ingenstädes förekommer något stadgande beträffande det fall, att någon utan sviklig afsigt sätter eld å sin egen-

dom eller genom »vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse» är vållande till eldskada å densamma, ehuru väl genom förutsatta åtgärden eller vållandet ej mindre tusendes lif och välfärd kunna hafva satts på spel än äfven förluster blifvit andra tillskyndade, om än icke omedelbart; hvar till kan böra fogas, att den hotande olyckan genom helt andra krafter än gerningsmannens blifvit begränsad eller afvänd.

För de fall, hvilka härvid äro att betrakta, måste det dock vara en bisak, om den gerning, som på ett oberäkneligt sätt hotar den enskilde eller samhället, är bestämdt förbunden med skada å *annans* egendom. Likasom t. ex. den, hvilken »uppsåtligen sänker fartyg, deri folk är, eller det på grund, klippa eller annat sätt, så att skeppsbrott eller annan sjöskada sker», efter 7 § i förevarande kap. är straffskyldig, äfven om det sänkta eller strandsatta fartyget tillhörde honom sjelf och någon kroppsskada icke vållades derå varande personer, torde jemväl en straffbar gerning vara gjord af den, som t. ex. eger en halmstack, ett uthus eller annat dylikt, och för att med minsta besvär vinna fördelen af dess undanskaffande antänder det, eller genom annan grof vårdslöshet framkallar en för andras lif och egendom hotande eldfara, äfven om densamma af en tillskyndande brandcorps eller på annat vis afvändes och någon sviklig afsigt hos gerningsmannen icke kan styrkas. Brottet eller förseelsen torde vara konstituerad genom framkallandet af eller vållandet till den hotande faran, oafsedt om deraf uppkommen förlust drabbat upphofsmanen eller annan person; i senare fallet uppstående fråga om skadestånd är en sak för sig, hvilkens möjlighet, enligt min mening, icke bör ega bestämmande kraft i fråga om den straffbara naturen af ifrågavarande slags åtgörande eller vållande.

Då emellertid för bestraffandet af äfven den gröfsta oförsigtighet eller försumlighet, i stånd att åstadkomma de svåraste olyckor för större eller mindre delar af isynnerhet tätare bebyggda samhällen, för närvarande, — der ej Kongl. ordningsstadgan för rikets städer den 24 Mars 1868, § 6, är tillämplig — annat lagrum ej lärer vara att använda än Byggningsabalkens 24 kap. 1 §, der bötesbelopp af fem daler för vederbörande stadgas, samt denna ansvarspåföljd icke synes mig stå i rätt förhållande till gerningens straffbarhet, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta följande eller till innehållet dermed öfverensstämmande lydelse af 19 kap. 21 § i Strafflagen den 16 Februari 1864:

Den, som utan sådan afsigt, som uti 5 § sagd är, men till tydlig fara för annans lif eller tillhörigheter, sätter eld å sin egendom eller ouppsåtigen, genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse är vållande till eldskada eller till skeppsbrott eller till sådan skada eller öfversvämning som i 11 § nämnd är eller dertill att fara uppstått för begagnande af verk, byggnad eller anläggning, som i sagde § omförmäles, straffes med fängelse i högst sex månader eller böter.

Är någon etc. — — — — — riksdaler.

Stockholm den 19 Januari 1878.

Sigfrid Wieselgren.

N:o 4.

Af Herr **E. Thomasson:** *Angående förändrad lydelse af 59 § Riksdags-ordningen.*

Vid 1875 års riksdag väckte jag (genom motion N:o 3) i Andra Kammaren fråga om sådan förändring af 59 § Riksdags-ordningen, att utväg bereddes Riksdagen att, då dess ledamöter af en eller annan anledning icke förmådde åt ett viktigt ärende egna all vederbörlig uppmärksamhet, få detsamma slutliga pröfning uppskjuten till näst följande riksdag. Ändamålet med denna förändring och de skäl som synts mig tala